

ความต้องการของสถานประกอบการสังกัดการนิคมอุตสาหกรรม
แห่งประเทศไทยเกี่ยวกับสมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม

**The Demand of the Entrepreneurs Under the Industrial
Estate Authority of Thailand on the Competencies of
those Graduating from Vocational and High Vocational
Colleges with Commercial Major**

ไพฑูรย์ พิมพ์ดี^{1*} และ พรรณี ลีกิจวัฒน์²

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม. 10520

²รองศาสตราจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม. 10520

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของสถานประกอบการสังกัดการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เกี่ยวกับสมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นสถานประกอบการจำนวน 340 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นในระดับ ปวช. และระดับ ปวส. เท่ากับ .89 และ .92 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า (1) ความต้องการของสถานประกอบการเกี่ยวกับสมรรถภาพอยู่ในระดับมาก ทั้งโดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้านตามระดับการศึกษาและภาคภูมิศาสตร์ และ (2) สมรรถภาพที่มีความต้องการสูงที่สุดคือด้านลักษณะนิสัย

Abstract

This research aims to study the demand of the entrepreneurs under the Industrial Estate of Authority of Thailand (IEAT) on the competencies of those graduating in commercial major from vocational colleges and high vocational college. The sample are the 340 entrepreneurs under the IEAT. The tool is questionnaire, the reliability are .89 and .92 for vocational and high vocational level, respectively. The data are analyzed by mean and standard deviation statistics and it is found that: (1) The demand of the entrepreneurs on the competencies is at a high levels as overall and by level of education and demographic area and (2) The highest demand on the student's competencies of the entrepreneurs is affective domain.

คำสำคัญ : สมรรถภาพ ความต้องการแรงงาน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

Key words : Competencies, Workforce demand, Commercial major, Industrial Estate Authority of Thailand

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ kppaitoo@kmitl.ac.th โทร. 08-6760-9163

1. บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจโลกและเทคโนโลยี มีผลให้ประเทศไทยต้องเร่งรัดการพัฒนาประเทศให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว รัฐมีนโยบายขับเคลื่อนประเทศและสังคมไทยสู่ระบบเศรษฐกิจใหม่ คือ ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน การเตรียมความพร้อมกำลังคนเพื่อเผชิญกับระบบเศรษฐกิจใหม่ที่มีลักษณะโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพและเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง การผลิตกำลังคนให้มีฐานความรู้ในวิชาชีพเพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน เป้าหมายการพัฒนาของประเทศไทยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์จึงเป็นหัวใจสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2548: Online)

การจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษาเป็นกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคนระดับฝีมือและระดับเทคนิค ที่มีลักษณะเฉพาะสัมพันธ์อย่างชัดเจนกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม เจตนารมณ์เพื่อให้บุคคลมีความรู้ มีทักษะในวิชาชีพพื้นฐานและวิชาชีพเฉพาะทาง พร้อมทั้งมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีสมรรถภาพในการประกอบอาชีพ สามารถนำทักษะความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการประกอบอาชีพสร้างผลผลิตและรายได้เกิดการพัฒนาอาชีพอย่างมั่นคงและยั่งยืน ดังนั้นการศึกษาวิชาชีพจึงเป็นกลไกสำคัญในการแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชน สอดคล้องนโยบายของรัฐบาลที่ประกาศสงครามกับความยากจนของประเทศ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาวิชาชีพทั้งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหารในสถาบันผลิตครูและบุคลากรทางครูศาสตร์อุตสาหกรรม จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความต้องการของสถานประกอบการสังกัดการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ว่ามีความต้องการกำลังคนผู้สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมทั้งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีสมรรถภาพด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านลักษณะนิสัยมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการผลิตบุคลากรทางพาณิชยกรรมต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการของสถานประกอบการสังกัดการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเกี่ยวกับสมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาพาณิชยกรรม จำแนกเป็นรายด้าน ระดับการศึกษา และภาคภูมิศาสตร์

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตของตัวแปร

(1) ตัวแปรต้น ประกอบด้วย ระดับการศึกษา และภาคภูมิศาสตร์ ดังนี้

(1.1) ระดับการศึกษา แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

(1.2) ภาคภูมิศาสตร์ แบ่งเป็น 3 ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออก

(2) ตัวแปรตาม คือ ความต้องการเกี่ยวกับสมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาพาณิชยกรรม ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านลักษณะนิสัย

1.3.2 ขอบเขตของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

(1) ประชากร คือ สถานประกอบการ สังกัดการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยทั่วประเทศ จำนวน 2,617 แห่ง

(2) กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานประกอบการ สังกัดการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จำนวน 340 แห่ง ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970: 608) ที่ระดับความมั่นใจ 95% และความคลาดเคลื่อน 5% (ซึ่งมีจำนวนเท่ากับ 335 แต่ในการวิจัยนี้ปรับเพิ่มเป็น 340 โดยเพิ่มในกลุ่มภาคเหนือ ซึ่งมีจำนวนน้อยกว่าอีก 2 ภาค) และเลือกตัวอย่างโดยวิธีสุ่มแบบมีระบบจากรายชื่อสถานประกอบการ สังกัดการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (2550: Online)

2. วิธีการศึกษา

การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงบรรยาย ประเภทการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม ครอบคลุมความต้องการสมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านลักษณะนิสัย

3. ผลการศึกษาและอภิปรายผล

3.1 ผลการศึกษา

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ของความต้องการของสถานประกอบการเกี่ยวกับสมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ประเภทวิชาพาณิชยกรรม จำแนกเป็นรายด้าน

สมรรถภาพ	ความต้องการของสถานประกอบการ (n = 372)			
	$\bar{X}$	S	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านความรู้	3.91	.57	มาก	3
2. ด้านทักษะ	3.96	.61	มาก	2
3. ด้านลักษณะนิสัย	4.38	.52	มาก	1
รวม	4.08	.49	มาก	-

ข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด (5 4 3 2 1 คะแนน) จำนวนด้านละ 8 ข้อ รวม 24 ข้อ โดยมีช่องคำตอบสำหรับแต่ละระดับการศึกษา ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วยอาจารย์ระดับอุดมศึกษา และผู้บริหารสถานประกอบการ จำนวน 4 ท่าน และได้ผ่านการทดลองใช้กับสถานประกอบการก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง มีค่าความเชื่อมั่นของระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เท่ากับ .89 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เท่ากับ .92 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมิถุนายน-สิงหาคม พ.ศ. 2550 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) แล้วแปลความหมายระดับสมรรถภาพที่ต้องการ ดังนี้

ช่วงค่าเฉลี่ย	ระดับสมรรถภาพที่ต้องการ
4.50-5.00	มากที่สุด
3.50-4.49	มาก
2.50-3.49	ปานกลาง
1.50-2.49	น้อย
1.00-1.49	น้อยที่สุด

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความต้องการของสถานประกอบการ เกี่ยวกับสมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ประเภทวิชาพาณิชยกรรม จำแนกเป็นรายด้าน ตาม ระดับการศึกษา

ความต้องการ สมรรถภาพ	ระดับการศึกษา						รวม (n = 372)		
	ปวช. (n = 178)			ปวส. (n = 194)					
	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
ด้านความรู้									
1. วิชาชีพพื้นฐาน	3.83	.78	มาก	3.92	.79	มาก	3.85	.78	มาก
2. วิชาชีพเฉพาะสาขา	4.15	.80	มาก	4.23	.75	มาก	4.18	.78	มาก
3. เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)	3.69	.82	มาก	3.98	.78	มาก	3.84	.76	มาก
4. ภาษาอังกฤษ	3.55	.85	มาก	3.85	.83	มาก	3.69	.77	มาก
5. การคิดคำนวณ	3.72	.78	มาก	3.96	.74	มาก	3.85	.69	มาก
6. การคิดสร้างสรรค์	3.80	.78	มาก	4.06	.74	มาก	3.93	.72	มาก
7. การคิดแก้ปัญหา	4.00	.74	มาก	4.21	.71	มาก	4.10	.70	มาก
8. สิ่งแวดล้อม	3.63	.86	มาก	3.87	.81	มาก	3.76	.81	มาก
รวม	3.81	.60	มาก	4.02	.56	มาก	3.91	.57	มาก
ด้านทักษะ									
1. วิชาชีพพื้นฐาน	3.87	.86	มาก	4.07	.78	มาก	3.97	.78	มาก
2. วิชาชีพเฉพาะสาขา	4.17	.83	มาก	4.34	.73	มาก	4.24	.75	มาก
3. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)	3.72	.84	มาก	3.95	.82	มาก	3.82	.78	มาก
4. การใช้ภาษาอังกฤษ	3.60	.89	มาก	3.86	.93	มาก	3.72	.86	มาก
5. การติดต่อสื่อสาร	3.81	.86	มาก	4.04	.79	มาก	3.91	.78	มาก
6. การจัดการ	3.75	.79	มาก	4.01	.78	มาก	3.86	.75	มาก
7. การทำงานเป็นหมู่คณะ	4.06	.78	มาก	4.23	.74	มาก	4.14	.72	มาก
8. การดูแลรักษาสุขภาพ	3.89	.93	มาก	4.04	.91	มาก	3.96	.93	มาก
รวม	3.87	.64	มาก	4.07	.60	มาก	3.96	.61	มาก
ด้านลักษณะนิสัย									
1. ความซื่อสัตย์	4.63	.58	มากที่สุด	4.68	.55	มากที่สุด	4.65	.55	มากที่สุด
2. ความรับผิดชอบต่อสังคม	4.25	.72	มาก	4.29	.73	มาก	4.27	.69	มาก
3. ความเสียสละต่อส่วนรวม	4.30	.69	มาก	4.36	.66	มาก	4.30	.66	มาก
4. ความมีวินัยในตนเอง	4.58	.56	มากที่สุด	4.62	.63	มากที่สุด	4.58	.60	มากที่สุด
5. ความมั่นใจในตนเอง	4.16	.67	มาก	4.23	.69	มาก	4.18	.65	มาก
6. ความมีมนุษยสัมพันธ์	4.33	.67	มาก	4.37	.69	มาก	4.30	.67	มาก
7. ความมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ	4.44	.63	มาก	4.46	.63	มาก	4.44	.62	มาก
8. ความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้	4.26	.69	มาก	4.30	.67	มาก	4.28	.64	มาก
รวม	4.37	.52	มาก	4.41	.52	มาก	4.38	.52	มาก
รวมทั้งหมด	4.01	.51	มาก	4.17	.49	มาก	4.08	.49	มาก

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของสถานประกอบการ เกี่ยวกับสมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ประเภทวิชาพาณิชยกรรม จำแนกเป็นรายด้าน ตามระดับการศึกษา และภาคภูมิศาสตร์

ระดับการศึกษา	ความต้องการ			ภาคภูมิศาสตร์						รวม		
	ภาคเหนือ			ภาคกลาง			ภาคตะวันออก					
	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
1. ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)												
1.1 ด้านความรู้	3.73	.62	มาก	3.75	.63	มาก	3.90	.55	มาก	3.81	.60	มาก
1.2 ด้านทักษะ	3.88	.58	มาก	3.83	.65	มาก	3.93	.63	มาก	3.87	.64	มาก
1.3 ด้านลักษณะนิสัย	4.45	.63	มาก	4.32	.53	มาก	4.42	.49	มาก	4.37	.52	มาก
รวม (ปวช.)	4.02	.48	มาก	3.96	.53	มาก	4.07	.48	มาก	4.01	.51	มาก
2. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)												
2.1 ด้านความรู้	3.79	.59	มาก	3.99	.61	มาก	4.09	.48	มาก	4.02	.56	มาก
2.2 ด้านทักษะ	4.29	.29	มาก	4.02	.64	มาก	4.11	.56	มาก	4.07	.60	มาก
2.3 ด้านลักษณะนิสัย	4.45	.65	มาก	4.36	.56	มาก	4.48	.46	มาก	4.41	.52	มาก
รวม (ปวส.)	4.17	.33	มาก	4.13	.54	มาก	4.23	.43	มาก	4.17	.49	มาก
รวมทั้งหมด	4.05	.37	มาก	4.05	.52	มาก	4.14	.46	มาก	4.08	.49	มาก

3.2 อภิปรายผล

1. สถานประกอบการมีความต้องการเกี่ยวกับสมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งโดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยความต้องการด้านลักษณะนิสัยสูงสุด แสดงว่าสถานประกอบการเห็นความสำคัญของสมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยเน้นด้านลักษณะนิสัยเป็นพิเศษกว่าด้านทักษะ และด้านความรู้ ตามลำดับ สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมรค์ เปล่งปลั่ง (2545: 103-105) ที่ศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดปราจีนบุรี ผลการวิจัยพบว่า สถานประกอบการซึ่งประกอบด้วย โรงงานอุตสาหกรรมประเภทอุตสาหกรรมกระดาษ อุตสาหกรรมก่อสร้าง และอุตสาหกรรมสิ่งทอ ต่างก็มีความต้องการผู้สำเร็จ

การศึกษาทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อย คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณลักษณะด้านวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะด้านวิชาการ ตามลำดับ

2. รายการของสมรรถภาพด้านลักษณะนิสัยที่สถานประกอบการต้องการสูงที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 4.65$) ความมีวินัยในตนเอง ($\bar{X} = 4.58$) และความมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ($\bar{X} = 4.44$) โดย 2 ลำดับแรกอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนลำดับที่ 3 อยู่ในระดับมาก แสดงว่าสถานประกอบการเห็นความสำคัญของตัวแปรความซื่อสัตย์และความมีวินัยในตนเองมากเป็นพิเศษ เพราะถ้าขาดคุณลักษณะ 2 ประการนี้แล้ว ก็อาจก่อให้เกิดความเสื่อมถอยในองค์กรได้โดยง่าย นอกจากนี้ ถ้าบุคคลมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพที่ทำอยู่ ก็ย่อมชักนำไปสู่การปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร ดังที่ วุฒิ ด่านกิตติกุล (2545:

11-12) ได้กล่าวว่าการประกอบกรมีความคาดหวังคุณลักษณะของพนักงานว่าจะต้องมีความซื่อสัตย์ ขยัน มีน้ำใจ และอดทน มีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ดี มีความกระตือรือร้น และไม่เลิ่อกงาน มีวินัย เครื่องครัดต่อกฎระเบียบองค์กร รวมถึงการมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นวลอนงค์ ธรรมเจริญ (2545: 88-90) ที่ศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมย่านสุวินทวงศ์ จังหวัด ฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ด้านเจตคติ นายจ้างมีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีความซื่อสัตย์ สุจริต อดทน และขยันขันแข็งในการทำงาน

3. รายการของสมรรถภาพด้านทักษะที่สถานประกอบการต้องการสูงที่สุด 3 ลำดับแรก คือ วิชาชีพเฉพาะสาขา ($\bar{X} = 4.24$) การทำงานเป็นหมู่คณะ ($\bar{X} = 4.14$) และวิชาชีพพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.97$) โดยอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ลำดับ แสดงว่า สถานประกอบการเห็นความสำคัญของวิชาชีพเฉพาะสาขา และทักษะการทำงานเป็นหมู่คณะทั้งนี้เพราะทักษะทั้ง 3 ประเภทนี้ จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานโดยตรง ถ้ามีทักษะทั้ง 3 ประเภทนี้ในระดับสูงแล้ว ย่อมช่วยให้การปฏิบัติงานในองค์กรดำเนินไปอย่างราบรื่นจนบรรลุวัตถุประสงค์ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2544: 105) ที่ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนอาชีวศึกษาด้านทักษะทางวิชาชีพว่า ผู้เรียนต้องสามารถนำความรู้ทางด้านวิชาชีพเฉพาะไปปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ห้องปฏิบัติการ และสมรรถก เปล่งปลั่ง (2545: 103-105) ก็ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี ผลการวิจัยพบว่า สถานประกอบการซึ่ง

ประกอบด้วยโรงงานอุตสาหกรรมประเภท อุตสาหกรรมกระดาษ อุตสาหกรรมก่อสร้าง และอุตสาหกรรมสิ่งทอ ต่างก็มีความต้องการผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณลักษณะด้านวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก

4. รายการของสมรรถภาพด้านความรู้ที่สถานประกอบการต้องการสูงที่สุด 3 ลำดับแรก คือ วิชาชีพเฉพาะสาขา ($\bar{X} = 4.18$) การคิดแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.10$) และการคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.93$) โดยอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากความรู้วิชาชีพเฉพาะสาขานั้น เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องมีเพื่อใช้โดยตรงในการปฏิบัติงาน บุคลากรโดยทั่วไปจะต้องมีความรู้เฉพาะสาขา จึงจะสามารถปฏิบัติงานในสาขานั้นๆ ได้ดี ซึ่งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2544: 84) กำหนดว่าคุณลักษณะเฉพาะของผู้เรียนอาชีวศึกษา จำเป็นต้องมีคุณลักษณะเฉพาะทางวิชาชีพสาขาใดสาขาหนึ่ง หรืออาชีพใดอาชีพหนึ่ง อันเป็นคุณลักษณะที่ควรจะมีเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์อันเกี่ยวข้องกับงานที่ทำ ซึ่งตรงกับความต้องการลักษณะงานในตำแหน่ง ซึ่งควรประกอบด้วย มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพเป็นอย่างดี มีความคิดริเริ่มทำงานให้ถูกต้องแม่นยำ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีความรู้ความชำนาญในการใช้อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้

นอกจากนี้สถานประกอบการยังต้องการให้บุคลากรมีความสามารถในการคิดทั้งในแง่ของการคิดแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้เนื่องจากในการทำงานใดๆ ก็ตาม ผู้ปฏิบัติงานมักจะประสบปัญหาต่างๆ ไม่มากก็น้อย หากบุคลากรด้อยความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ก็จะทำให้งานสะดุดและหย่อนประสิทธิภาพได้ สอดคล้องกับคุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการของผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2544: 110-111) กำหนดไว้ คือ มีความรู้ในงาน ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม ประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่กับงานได้ มีความคิดสร้างสรรค์ เรียนรู้งานได้อย่างรวดเร็ว และมีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน

4. สรุป

4.1 สรุปผลการวิจัย

1. ความต้องการของสถานประกอบการเกี่ยวกับสมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษาโดยภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$)

2. เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านลักษณะนิสัย ($\bar{X} = 4.38$) ด้านทักษะ ($\bar{X} = 3.96$) และด้านความรู้ ($\bar{X} = 3.91$)

3. รายการที่สถานประกอบการต้องการสูงที่สุด 3 ลำดับแรก ของสมรรถภาพแต่ละด้าน มีดังนี้

3.1 ด้านลักษณะนิสัย ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 4.65$) ความมีวินัยในตนเอง ($\bar{X} = 4.58$) และเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ($\bar{X} = 4.44$) ตามลำดับ

3.2 ด้านทักษะ ได้แก่ วิชาชีพเฉพาะสาขา ($\bar{X} = 4.24$) การทำงานเป็นหมู่คณะ ($\bar{X} = 4.14$) และวิชาชีพพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.97$) ตามลำดับ

3.3 ด้านความรู้ ได้แก่ วิชาชีพเฉพาะสาขา ($\bar{X} = 4.18$) การคิดแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.10$) และการคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.93$) ตามลำดับ

4. เมื่อพิจารณาจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 2 ระดับ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ($\bar{X} = 4.17$) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.01$)

5. เมื่อพิจารณาจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์ พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 3 ภาค เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ภาคตะวันออก ($X = 4.14$) ภาคกลาง ($X = 4.05$) และภาคเหนือ ($X = 4.05$)

4.2 ข้อเสนอแนะ

สถานศึกษาที่ผลิตกำลังคนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างสมรรถภาพ

ของผู้เรียนให้ครบทั้ง 3 ด้าน โดยเน้นด้านลักษณะนิสัยเป็นพิเศษ เนื่องจากสถานประกอบการมีความต้องการในระดับที่มากกว่าด้านอื่นๆ โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวกับความซื่อสัตย์ความมีวินัยในตนเอง และเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ส่วนสมรรถภาพด้านที่รองลงมาคือ ด้านทักษะ และด้านความรู้ ตามลำดับ

5. กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ที่พิจารณาสนับสนุนโครงการวิจัยประจำปีงบประมาณ 2550 ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

6. เอกสารอ้างอิง

- การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. 2550. เกี่ยวกับการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. [Online]. Available: www.ieat.go.th/
- นวลอนงค์ ธรรมเจริญ. 2545. ความพึงพอใจของนายจ้างต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2544. การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา หน่วยที่ 1-15. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วุฒิ ด่านกิตติกุล. 2545. บัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการ. อนุสารอุดมศึกษา. 28 (289): 11-12.
- สมรภัค เปล่งปลั่ง. 2545. คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดปราจีนบุรี. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2548.
หลักการ ทฤษฎี และนโยบายการปฏิรูปการ
อาชีวศึกษา. [Online]. Available: [http://
www.vec.go.th/](http://www.vec.go.th/)

Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle
W. 1970. "Determining Sample Size for
Research Activities." **Journal of
Educational and Psychological
Measurement.** 30 (3): 607-610.